

N:o 19.

Ank. till Riksd. Kansli den 8 Maj 1880, kl. 12 midd.

Betänkande, i anledning af väckt motion om ändring af gällande bestämmelser angående pröfningskomiténs dispositionsrätt öfver den s. k. bevillningsprocenten.

§ 75 mom. 1 i nu gällande Bevillningsstadga har följande lydelse:

“Till kostnader för tryckningen af formulär och blanketter till taxeringslängder jemte sammandrag deraf samt arvoden åt kronans ombud och för protokollsföringen samt andra anteckningar under pröfningskomiténs sammankomster med flera likartade utgifter äfvensom till skälig af vederbörande taxeringskomitéer förordad vedergällning ej mindre för sådana till ledning vid bevillningsafgifternas bestämmande aflemnade, officiella uppgifter, som icke utan genomgåendet af vidlyftiga handlingar eller räkenskaper kunnat meddelas, än till ordförandena i bevillningsberedningarna, äfvensom för det vid taxeringsförrättning för öfrigt lemnade biträde af tjänstemän eller andra personer, som icke ega att vid samma förrättning beräkna rese- och traktementskostnadsersättning, må hvarje pröfningskomité med undantag af Stockholms stads, för hvilken nedanstående särskilda stadgande gäller, använda och fördela högst ett belopp, motsvarande tre procent af de första 75,000 kronor, hvartill hela länets bevillningssumma för året uppgår, två och en half procent af de derpå följande 25,000 kronor, två procent af de derpå följande 25,000 kronor, en och en half procent af de derpå följande 25,000 kronor, en procent af de derpå följande

50,000 kronor, samt slutligen en half procent af allt hvad bevillningssumman öfverstiger 200,000 kronor; dock får, om än denna bevillningssumma sedermera skulle visa sig öfverstiga dess af pröfningskomitéén beräknade belopp, hvarken någon ytterligare kostnadsersättning och vedergällning, än den då beviljade, för samma år utdelas, eller ett sådant öfverskott tagas i beräkning vid bestämmandet af enahanda ersättning och vedergällning under ett följande år.“

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Utskottet hänvisad motion (N:o 157) anför Herr *Aug. Bokström*, att ehuru i öfverensstämmelse med vilkoren för den lönereglering, som vid 1878 års riksdag beslutades för vissa landsstatstjenstemän, landskamererares och kronofogdars rätt till arvoden af allmänna bevillningen i och för uppdrag såsom kronoombud vid beskattningskomitéerna med 1879 års ingång skulle upphöra, deraf icke föranledts någon ändring i Bevillningsstadgan. Deremot hade beslutet om nämnda lönereglering medfört en emot ifrågavarande tjänstemäns bevillningsarvoden svarande minskning i sjunde hufvudtitelns förslagsanslag till kostnader för allmänna bevillningens uttaxerande, nemligen från 117,500 kronor till 102,500 kronor. Innevarande års Riksdag hade jemväl i sammanhang med sitt beslut om lönereglering för häradskrifvarne, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts proposition, ytterligare minskat detta förslagsanslag från 102,500 kronor till 75,000 kronor, i följd hvaraf en skenbar minskning af tillsammans 42,500 kronor uppkommit i taxeringskostnaderna. Ifrågavarande förslagsanslag hade sålunda, i följd af genom löneregleringarna förändrade förhållanden, ansetts böra minskas med ungefär en tredjedel af hela sitt belopp, och hvad särskildt taxeringskostnaderna för länen beträffar, reseersättningar obereknadt, så skulle dessa nedgå från omkring 78,925 till 36,425 kronor. En motsvarande reduktion i den verkliga utgiften kunde dock ingalunda förväntas, om icke de gränser, som Riksdagen uppdragit för pröfningskomitéernas rätt att disponera öfver viss andel af bevillningen, i samma mån inskränktes. Åtminstone gäfvade en längre tids erfarenhet vid handen — såsom ock af Riksdagens revisorer förut påpekats — att den *skälige* vedergällning, som pröfningskomitéerna till vederbörande anvisade, mycket nära sammanfölla med det *högsta* belopp, som dessa komitéer egde att inom de därför utstakade gränserna disponera.

För att vinna rättelse i detta förhållande har motionären å en motionen bilagd uppgift framlagt tvenne olika förslag till förändrad beräkning af den s. k. bevillningsprocenten. Enligt den första af dessa skulle den i 75 § 1 mom. omförmälda kostnadsersättning och vedergällning utgå med 2 procent af de första 75,000 kronor af

länets bevillingssumma, med 1 procent af de derpå följande 25,000 kronor och med $\frac{1}{2}$ procent af allt hvad bevillingssumman öfverstiger 100,000 kronor; enligt det senare åter med $1\frac{1}{2}$ procent af de första 75,000 kronor, med 1 procent af de derpå följande 25,000 kronor samt med $\frac{1}{2}$ procent af hvad som öfverskjuter 100,000 kronor. Beräknad å de summor, hvartill bevillingen i de olika länen år 1877 uppgick, skulle enligt dessa förslag bevillningsprocenten med respektive 33,575 och 42,025 kronor understigit det belopp, hvarmed den efter nu gällande grunder utgått.

Ehuru sålunda genom antagande af den senare förslagsberäkningen en mot minskningen å sjunde hufvudtitelns förslagsanslag till allmänna bevillingens uttaxerande svarande minskning i den verkliga utgiften skulle vinnas, anser likväl motionären, att, då största delen af de fortfarande utgående taxeringskostnaderna, som af bevillningsprocenten bestridas, utgöres af ersättningar till ordförandena i bevillningsberedningarne, det för vinnande af en jemn och rättvis taxering torde vara af vigt, att berörda ersättningar fullt motsvara, om icke arbetet i ett sådant förtroendeuppdrag, så åtminstone de dermed förenade kostnader för resor och vivre utom hemorten, hvarjemte motionären, af enahanda orsak, anser det mindre lämpligt att allt för mycket inskränka pröfningskomitéernas rätt, att, sedan tryckningkostnaderna blifvit godtgjorda, anvisa ersättning för sådana till beredningen afgifna officiella uppgifter, hvarför sådan ersättning blifvit i Bevillningsstadgan utlofvad.

Med afseende å hvad motionären sålunda anfört och under erinran om behöfligheten af en sådan ändring i Bevillningsstadgan, som af Riksdagens beslut om löneroglering för landsstaten föranledes, hemställer motionären, att 75 § 1 mom. af Bevillningsstadgan må erhålla följande förändrade lydelse:

“Till kostnader för tryckningen af formulär och blanketter till taxeringslängder jemte sammandrag deraf samt arfvode för protokollsföringen — — — må hvarje pröfningskomité — — — använda och fördela högst ett belopp motsvarande *två procent* af de första 75,000 kronor, hvartill hela länets bevillingssumma för året uppgår, *en procent* af de derpå följande 25,000 kronor, samt slutligen *en half procent* af hvad bevillingen öfverstiger 100,000 kronor; dock — — — — under ett följande år. *Landsstatstjensteman, som i och för tjensten är skyldig att närvara vid taxeringsförrättning, eger icke att därför åtnjuta arfvode af bevillingen.*“

Lika med motionären anser Utskottet de senast vidtagna lönerogleringarne för landskamererare, kronofogdar och häradsskrifvare,

genom hvilka regleringar dessa tjänstemäns rätt till arfvoden af allmänna bevillningen upphört, böra föranleda en nedsättning i det belopp, som pröfningskomité eger disponera till den i 75 § 1 mom. Bevillningsstadgan omförmälda kostnadsersättning och vedergällning. Jemväl derutinnan öfverensstämmer Utskottet med motionären, att denna nedsättning icke bör göras så betydlig, att den fullt kommer att motsvara den af lönerogleringarne föranledda minskningen i sjunde hufvudtitelns förslagsanslag till kostnader för allmänna bevillningens uttaxerande; men Utskottet har icke ens ansett sig böra förorda en så stor nedsättning som den af motionären föreslagna. Utskottet vill nemligen fästa uppmärksamheten derpå, att lönerogleringen för landskamerare och kronofogdar först med 1879 års ingång trädte i kraft, samt att, då ännu icke från alla län landtränteriernas specialräkningar för nämnde år till Kammarrätten inkommit, man ännu icke kan ega full kännedom om det sätt, hvarpå bevillningsprocenten under detta år i jämförelse med det föregående blifvit af de olika pröfningskomitéerna disponerad, och följaktligen icke torde böra, innan sådan kännedom vunnits, alltför mycket inskränka pröfningskomitéernas dispositionsrätt uti ifrågavarande afseende. Utskottet har derföre föreställt sig, att bevillningsprocenten lämpligen kunde bestämmas att utgå med 2 procent af de första 100,000 kronor, hvartill hela länets bevillningssumma för året uppgår, med $1\frac{1}{2}$ procent af de derpå följande 25,000 kronor, med 1 procent af de derpå följande 25,000 kronor samt med $\frac{1}{2}$ procent af allt hvad bevillningssumman öfverstiger 150,000 kronor. Enligt denna beräkningsgrund, genom hvilken äfven i någon mån skulle undanrödjas den ofta öfverklagade olägenheten af nu gällande bestämmelser, att de län, som ega de största bevillningssummorna, i afseende å bevillningsprocenten befunne sig uti en, i jämförelse med länen med mindre bevillningssummor, mindre gynnad ställning, skulle bevillningsprocenten, beräknad å 1877 års bevillningsbelopp, utgå

för Upsala	län med	.....	2,345 kronor.
„ Stockholms	„	„	2,285 „
„ Södermanlands	„	„	2,165 „
„ Östergötlands	„	„	3,165 „
„ Gotlands	„	„	860 „
„ Kalmar	„	„	2,495 „
„ Blekinge	„	„	1,960 „
„ Jönköpings	„	„	2,300 „
„ Kronobergs	„	„	1,440 „
„ Kristianstads	„	„	2,525 „
„ Malmöhus	„	„	3,865 „

för Hallands	län med	.....	1,660	kronor
„ Göteborgs	„	„	4,015	„
„ Elfsborgs	„	„	2,660	„
„ Skaraborgs	„	„	2,650	„
„ Örebro	„	„	2,615	„
„ Wermlands	„	„	2,700	„
„ Westmanlands	„	„	2,285	„
„ Kopparbergs	„	„	2,555	„
„ Gefleborgs	„	„	2,870	„
„ Westernorrlands	„	„	2,760	„
„ Jemtlands	„	„	820	„
„ Westerbottens	„	„	1,180	„
„ Norrbottens	„	„	1,000	„

Summa 55,175 kronor.

Då enligt nu gällande grunder bevillningsprocentens maximibelopp för år 1877 uppgick till 78,925 kronor, skulle alltså skilnaden utgöra 23,750 kronor.

Då kronoombuden vid taxeringskomitéerna i städerna, hvilka särskildt för hvarje gång förordnas af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, fortfarande lära vara berättigade till andel af bevillningsprocenten, torde de af motionären till borttagande föreslagna orden: *„samt arfvoden åt kronans ombud“* böra i paragrafen qvarstå. Någon tvetydighet lärer deraf icke kunna vållas, då paragrafen, enligt dess af motionären föreslagna lydelse, uttryckligen stadgar, att landsstatstjensteman, som i och för tjensten är skyldig att närvara vid taxeringsförrättning, icke eger att därför åtnjuta arfvode af bevillningen.

På grund af hvad Utskottet sålunda anfört, får Utskottet hemställa,

att § 75 mom. 1 Bevillningsstadgan må erhålla följande förändrade lydelse:

“Till kostnader för tryckningen af formulär och blanketter till taxeringslängder jemte sammandrag deraf samt arfvoden åt kronans ombud och för protokollsföringen — — — — må hvarje pröfningskomité — — använda och fördela högst ett belopp motsvarande två procent af de första 100,000 kronor, hvar till hela länets bevillningssumma för året uppgår, en och

Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 19.

en⁸ half procent af de derpå följande 25,000 kronor, en procent af de derpå följande 25,000 kronor, samt slutligen en half procent af allt hvad bevillningssumman öfverstiger 150,000 kronor; dock — — — under ett följande år. Landsstatstjensteman, som i och för tjensten är skyldig att närvara vid taxeringsförrättning, eger icke att därför åtnjuta arfvode af bevillningen.“

Stockholm den 8 Maj 1880.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.
